

Hyvät vanhemmat

Lapsenne syntymätiedot on ilmoitettu synnytyssairaalasta väestötietojärjestelmään. Ilmoituksen perusteella lapselle on annettu henkilötunnus ja esitännyt oheinen Lapsen tietojen ilmoittaminen -lomake. Lomakkeella tiedän tulee ilmoittaa lapsen nimet ja äidinkieli **kolmen kuukauden** kuluessa syntymästä.

Jos lapsi otetaan evankelis-luterilaisen tai ortodoksisen kirkon jäseneksi, lomake toimitetaan seurakunnalle. Muussa tapauksessa lomake toimitetaan nimiviranomaiselle eli Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaalla Ahvenanmaan valtionvirastolle.

- Tarkistakaa lomakkeessa olevat esitetyt tiedot ja ilmoittakaa mahdollisista virheistä nimiviranomaiselle.
- Täyttäkää lomakkeesta ainoastaan kohta Tiedot lapsen nimistä ja äidinkielestä.
- Päivätkää ja allekirjoittakaa lomake (molempien allekirjoitukset). Jos vanhemmat eivät ole yhdessä lapsen huoltajia, ilmoituksen allekirjoittaa huoltaja.

Lomakkeelle valmiiksi merkityt tiedot

Lomakkeelle merkityt tiedot perustuvat väestötietojärjestelmässä lapsen syntymän rekisteröintihetkellä olleisiin tietoihin. Jos lapsen synnyttänyt äiti ja lapsen isä olivat tällöin avioliitossa keskenään, on lomakkeelle merkityt tiedot kummastakin vanhemmasta. Muussa tapauksessa lomakkeelle on merkitty vain äidin tiedot. Toisen vanhemman tiedot rekisteröidään väestötietojärjestelmään myöhemmin sen jälkeen, kun vanhemmuus on vahvistettu. **HUOM!** Toisen vanhemman tietoja ei tarvitse täyttää lomakkeelle, vaikka vanhemmuus on ehditty vahvistaa ennen lomakkeen palauttamista. Tiedot saadaan virkateitse.

Jos lapsi ei ole Suomen kansalainen, lapsen vanhempien tulee tarvittaessa toimittaa nimiviranomaiselle kirjallinen selvitys lapsen kansalaisuudesta. Samoin on toimittava, jos lapselle, joka on Suomen kansalainen, halutaan väestötietojärjestelmään merkittäväksi myös mahdollinen muu kansalaisuus. Jos kirjallista selvitystä ei toimiteta eikä nimiviranomainen pysty päättämään lapsen kansalaisuutta väestötietojärjestelmään rekisteröidyistä vanhempien kansalaisuustiedoista, se pyytää Maahanmuuttovirastoa määrittämään lapsen kansalaisuusaseman. Nimiviranomainen lähettää määrittämispyynnön vajaan kolmen kuukauden kuluttua lapsen syntymästä.

Lapselle on syntymäkotikunnaksi merkitty se kunta, jossa lapsen synnyttäneellä äidillä on kotikuntalainen mukainen kotikunta lapsen syntymän hetkellä. Syntymävaltio ja -paikkakunta on merkitty vain, jos lapsi on syntynyt ulkomailla. Jos lapsen synnyttäneellä äidillä ei ole kotikuntaa Suomessa lapsen syntyessä, lapselle on merkitty syntymäkotikunnaksi ulkomaat. Syntymäkotikunnan lisäksi on merkitty myös syntymävaltio ja -paikkakunta.

Lapsen liittyminen uskonnolliseen yhdyskuntaan

Lapsen huoltajat päättävät yhdessä lapsen uskonnollisesta asemasta. Kun lapsi on yhteishuollossa, kumpikaan huoltajista ei siis yksin voi päättää lapsen liittymisestä uskonnolliseen yhdyskuntaan. **HUOM!** Jos tuomioistuimella on päättänyt huoltajien tehtävistä toisin, noudatetaan ko. päätöstä.

Jos ainakin toinen vanhemmista tai huoltajista on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsen, lapsi voidaan kastaa asuinpaikkakunnan seurakunnan jäseneksi. Tällöin lapsella on oltava vähintään yksi kummi, joka on konfirmoitu, evankelisluterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäsen. Lisäksi voi olla muita kummeja, joita koskevista edellytyksistä saat lisätietoja omasta seurakunnastasi.

Jos ainakin toinen vanhemmista on Suomen ortodoksisen kirkon jäsen, lapsi voidaan kastaa asuinpaikkakunnan seurakunnan jäseneksi. Tietoja kasteen muista edellytyksistä saat omasta seurakunnastasi.

Jos lapsi on tarkoitus ottaa muun uskonnollisen yhdyskunnan jäseneksi, vanhempien on toimitettava Lapsen tietojen ilmoittaminen -lomake ao. uskonnollisen yhdyskunnan edustajalle. Tämän on täytettävä ja allekirjoitettava yhdyskunnan jäseneksi ottamista koskeva kohta lomakkeesta ennen sen toimittamista Digi- ja väestötietovirastoon. Uskonnollinen yhdyskunta päättää itse lapsen jäseneksi ottamisen edellytyksistä.

Sukunimi

Lapsen huoltaja tai, jos huoltajia on kaksi tai useampi, huoltajat yhdessä päättävät lapsen nimestä.

Lapsen sukunimi määräytyy etu- ja sukunimilaissa säädetyllä tavalla:

- Jos vanhemmilla on lapsen nimeä ilmoitettaessa yhteinen sukunimi tai yhteinen sukunimiyhdistelmä, lapsi saa tämän sukunimen tai sukunimiyhdistelmän.
- Jos vanhemmilla ei ole yhteistä sukunimeä eikä yhteistä sukunimiyhdistelmää, lapsi saa saman sukunimen tai sukunimiyhdistelmän kuin on hänen täyssisaruksellaan, joka on vanhempien yhteisessä huollossa.
- Jos lapsella on hänen nimeään ilmoitettaessa yksi vanhempi, lapsi saa tämän sukunimen tai sukunimiyhdistelmän.
- Jos kyse ei ole mistään edellä mainitusta tilanteesta lapsen sukunimeksi voidaan valita jommankumman vanhemman sukunimi tai vanhempien sukunimistä muodostettu sukunimiyhdistelmä.
- Muussa tilanteessa voidaan valita vanhemman tai isovanhemman nimestä tai näiden molempien nimistä muodostettu sukunimi tai sukunimiyhdistelmä, jos vanhemmalla on kansalaisuutensa, avioliittonsa tai muun niihin rinnastettavan seikan perusteella yhteys vieraaseen valtioon ja vanhempien ilmoittama sukunimi vastaa tässä valtiossa noudatettua nimekäytäntöä.

Huomioi, että lapsi voi saada isänsä sukunimen tai sukunimiyhdistelmän vain, jos vanhemmat ovat avioliitossa keskenään lapsen tietojen ilmoittamishetkellä tai isyys on vahvistettu. Toisen äitinsä sukunimen tai sukunimiyhdistelmän lapsi voi saada vain, jos äitiys on vahvistettu. Vanhemmuuden tunnustaminen ei vielä tarkoita sitä, että vanhemmuus on vahvistettu. Vanhemmuus vahvistetaan viranomaisen päätöksellä lapsen syntymän jälkeen.

Nimenmuutosasiat käsitellään Digi- ja väestötietovirastossa ja Ahvenanmaan valtiovirastossa.

Etunimi

Etu- ja sukunimilain mukaan lapselle on syntymän jälkeen annettava etunimi. Etunimiä saa antaa enintään neljä.

Etunimeksi ei voida hyväksyä nimeä tai etunimistä muodostettua kokonaisuutta, joka on:

- omiaan aiheuttamaan pahennusta;
- omiaan aiheuttamaan haittaa;
- etunimeksi ilmeisen soveltumaton.

Etunimeksi voidaan yleensä hyväksyä vain nimi, joka:

- muodoltaan, sisällöltään ja kirjoitusasultaan vastaa vakiintunutta etunimikäytäntöä;
- on vakiintunut samalle sukupuolelle;
- ei ole ilmeisen sukunimityyppinen.

Alaikäisen lapsen ensimmäiseksi etunimeksi ei voida kuin erityisestä syystä hyväksyä nimeä, joka on nimensajan elossa olevalla sisaruksella tai puolisisaruksella ensimmäisenä nimenä, eikä poika- tai tytärloppuista tai vastaavalla tavalla muodostettua nimeä.

Etunimi, joka ei vastaa edellä mainittuja vaatimuksia, voidaan kuitenkin hyväksyä:

- jos nimi on väestötietojärjestelmän tietojen mukaan jo käytössä nimensajan kanssa samaa sukupuolta olevalla viidellä elossa olevalla henkilöllä;
- jos henkilöllä kansalaisuutensa, perhesuhteidensa tai muun niihin rinnastettavan seikan perusteella on yhteys vieraaseen valtioon ja esitetty etunimi vastaa kyseisessä valtiossa vakiintunutta etunimikäytäntöä;
- uskonnollisen tavan vuoksi;
- jos siihen harkitaan olevan muu erityinen syy.

Lisätiedot

Lapselle ilmoitetun nimen lainmukaisuus tutkitaan, kun palautat Lapsen tietojen ilmoittaminen -lomakkeen virastoon. Lainmukaisuuden tutkiminen voi kestää pidempään, jos lapselle ilmoitettu nimi on uusi, hyvin harvinainen tai esiintyy kummallakin sukupuolella. Jos ilmoitettu nimi ei ole lainmukainen, sinulle varataan mahdollisuus muuttaa tai täydentää ilmoitusta.

Jos lapsi on tarkoitus kastaa Suomen evankelis-luterilaisen seurakunnan tai Suomen ortodoksisen kirkon jäseneksi, Lapsen tietojen ilmoittaminen -lomake palautetaan seurakuntaan. Jos nimi on harvinainen eikä seurakunta voi todeta ilmoitetun nimen lainmukaisuutta, se siirtää asian Digi- ja väestötietoviraston tutkittavaksi. Palauta lomake hyvissä ajoin ennen kastetilaisuutta, jotta nimen lainmukaisuus ehditään tutkia. Muutoin vaarana on, että kasteessa käytettyä nimeä ei voida rekisteröidä väestötietojärjestelmään.

Apunanne lapsen rekisteröintiin liittyvissä kysymyksissä ovat Digi- ja väestötietovirasto, Ahvenanmaan valtionvirasto ja seurakunnat.

Digi- ja väestötietoviraston yhteystiedot löytyvät: www.dvv.fi.